

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-711/22-C

Název	Základní škola a Mateřská škola Větrní
Sídlo	Školní 232, 382 11 Větrní
E-mail	reditelka@zsamsvetrni.cz
IČO	00583642
Identifikátor	600059103
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Halka Jánová
Zřizovatel	Obec Větrní
Místo inspekční činnosti	Školní 232, 382 11 Větrní
Inspekční činnost na místě	28. 11. 2022 – 1. 12. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Větrní (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. Mateřskou školu navštěvovalo k termínu inspekční činnosti 103 dětí ve čtyřech třídách, z toho 42 dětí v povinné předškolní docházce. Škola eviduje dvě děti s příznými podpůrnými opatřeními a čtyři děti mladší tří let. Základní škola vzdělávala v sedmácti třídách 283 žáků, školní

družinu navštěvovalo 73 účastníků ve třech odděleních. Škola vzdělává vyšší procento dětí a žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od poslední inspekční činnosti došlo k obměně vedení školy. Ředitelka školy vykonává svoji funkci od roku 2017, ke změnám došlo na postu zástupce ředitelky a dále ve vedení mateřské školy a školní jídelny. V souladu se strategií rozvoje zapojila ředitelka školu do řady projektů s cílem posílit kvalitu vzdělávání. Stanovené cíle se daří postupně naplňovat zejména v oblasti finančních a materiálních podmínek, částečně se proměňuje i výchovně-vzdělávací oblast s pozitivním dopadem na školní klima a dodržování pravidel chování dětí a žáků.

Hospitační a kontrolní činnost je plánovitá. Četné hospitace ředitelky školy s jasným vymezením sledovaných jevů a následným vyhodnocením poskytují pedagogům základní školy potřebnou zpětnou vazbu, ne vždy se ale zjištění adekvátně promítnou do výuky. Činnost předmětových komisí je nastavená, míra spolupráce pedagogů a její obsah jsou na různé úrovni, příliš se zatím nedaří přenos sdílených informací a zkušeností do výuky. Dokumentace je vedena odpovídajícím způsobem, dílčí nepřesnosti byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Vedení školy podporuje další profesní rozvoj pedagogů základní i mateřské školy. Účast v projektech vytváří předpoklady pro sdílení zkušeností s pedagogy jiných škol, pozitivním krokem pro posilování spolupráce učitelů jsou vzájemné hospitace a zařazování tandemové výuky. Někteří vyučující však zatím hledají způsob, jak tyto poznatky efektivně využít ke zkvalitňování své činnosti. Ve sledované výuce bylo patrné, že důraz je kladen také na odborný růst asistentů pedagoga a vzhledem k počtu i na jejich vzájemnou spolupráci. Učitelky a další pracovníci mateřské školy mezi sebou aktivně spolupracují a ke své práci přistupují profesionálně. Výsledkem tohoto nastavení je výborné klima, které má pozitivní dopad na kvalitu poskytovaného předškolního vzdělávání.

Ve spolupráci se zřizovatelem se daří průběžnou rekonstrukcí školního areálu základní i mateřské školy a modernizací materiálně-technického zázemí zlepšovat materiální podmínky pro výchovu a vzdělávání dětí a žáků. Zřizovatel rovněž finančně podporuje předškolní a zájmové vzdělávání i řadu školních a mimoškolních akcí. Díky tomu se mohou těchto aktivit účastnit také žáci z ekonomicky slabších rodin. Za účelem zvyšování kvality vzdělávání vedení školy také aktivně vyhledává příležitosti pro posílení finančních zdrojů. Realizované projekty umožnily škole uspořádání projektových dnů, doučování žáků ohrožených školním neúspěchem, letní intenzivní kurzy českého jazyka pro žáky s odlišným mateřským jazykem, modernizaci informačních technologií a vybavení učebními pomůckami pro rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků či financování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Škola dále rozvíjí efektivní spolupráci především s regionálními externími partnery. Společně s místní knihovnou realizuje aktivity na podporu čtenářské gramotnosti. Spolupráce i s dalšími místními organizacemi a spolky je důležitým prvkem při budování vztahu dětí a žáků k místu a regionu, kde žijí. Společné projekty s Pedagogickou fakultou Jihočeské univerzity posilují kompetence pedagogických pracovníků v oblasti inkluze žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Škola také dlouhodobě spolupracuje v rámci projektů a sportovních aktivit s okolními základními školami.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Organizace předškolního vzdělávání vychází ze specifických podmínek, škola má od zřizovatele udělenou výjimku z nejvyššího počtu dětí ve třídě. Téměř 40 % dětí v předškolní docházce má odložený nástup k základnímu vzdělávání. Děti jsou rozděleny do tříd podle věku, nadlimitní počet dětí ve třídách nevyhovuje zejména nárokům na zvýšenou individuální péči o nejmladší děti.

Spontánní činnosti probíhaly v klidné atmosféře, děti měly na výběr dostatek hraček, stavebnic a didaktických pomůcek. Námětové hry vedly děti ke vzájemné pomoci a spolupráci, záměrné individuální aktivity s dětmi probíhaly nenásilně a rozvíjely jejich vzdělávací potenciál. Činnosti podporovaly jemnou motoriku, paměť a soustředěnost. Hospitované řízené činnosti byly většinou metodicky dobře zvládnuté, požadavky na děti byly zpravidla přiměřené věku. Učitelky reagovaly a rozvíjely nápady dětí, volily vhodnou motivaci, která podněcovala zájem dětí o danou aktivitu. K účelné frontální metodě práce byla zařazena skupinová práce, práce ve dvojicích i efektivně volená samostatná aktivita dětí. Průběhem vzdělávání prolínaly záměrné činnosti k rozvoji předčtenářské gramotnosti a komunikace, zvolené týdenní téma efektivně doplňovala nabídka kvalitních knih a názorných pomůcek. Pomocí často zařazovaných artikulačních a dechových cvičení byl cíleně a hravou formou stimulován rozvoj jazyka a řeči dětí. K podpoře dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí s odlišným mateřským jazykem byly vhodně využity kompenzační pomůcky, výukové materiály a úkoly, které odpovídaly jejich potřebám a napomáhaly k naplnění jejich vzdělávacích možností. Pravidelné vycházky a pohybové aktivity podporují rozvoj fyzické zdatnosti dětí, jejich imunitnímu systému prospívají venkovní činnosti přizpůsobené vlivům počasí. Během celého dne byla dětem nabízena podpora a povzbuzení a zpravidla i ocenění jejich pokroku. Ne vždy však poskytovalo průběžné hodnocení objektivní informaci o reálném posunu. Důraz byl kladen na dodržování pravidel vzájemného soužití, vstřícný a laskavý přístup učitelek napomáhal dětem rozvíjet prosociální citění a vytvářet si pozitivní vzájemné vztahy.

V základní škole probíhala výuka ve sledovaných hodinách v příjemném a vstřícném pracovním klimatu, pedagogové i žáci vzájemně jednali přátelsky a s respektem. Ve většině hodin byly v různé míře využity formy a metody práce, které vytvářely dostatečný prostor pro aktivní zapojení žáků do procesu učení. Efektivita zařazení však byla rozdílná, správně načasované střídání aktivit a odpočinkových činností bylo patrné především na 1. stupni. Frontální výuka s pasivním přejímáním informací ze strany žáků byla zaznamenána spíše ojediněle. Chybělo však častější zařazování problémového učení, které by podporovalo rozvoj kritického myšlení a vytvářelo příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků o možných řešeních či jejich diskusi o probíraných otázkách. Úlohy s vyšší kognitivní náročností nebyly zařazovány, tím se u některých žáků snižovala motivace k učení. Rovněž vyhledávání a zpracování informací z různých zdrojů nebylo téměř zaznamenáno. Vzdělávací obsah byl propojován s reálnými situacemi, které žáci znají z každodenního života, výuka byla většinou podporována názornými a demonstračními pomůckami. V různé míře bylo zaznamenáno efektivní využití digitálních technologií a další didaktické techniky. V hodinách cizích jazyků převažovala snaha o jazykové vyučování v cílovém jazyce, který byl z důvodu různé úrovně jazykových znalostí žáků doplňován češtinou. V průběhu některých hodin byla účelně zařazována práce s textem. Rozvoji čtenářské gramotnosti se začíná škola věnovat systematictěji, postupně jsou realizovány různé aktivity včetně čtenářských dílen, díky třídním knihovničkám, čtenářským koutkům a školní knihovně se pro žáky zvyšuje dostupnost knih. Menší počet žáků ve třídách vytváří podmínky pro individuální přístup a diferenciaci, této výhody bylo využito především směrem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům s odlišným mateřským jazykem. Práce

asistentek pedagoga byla ve sledovaných hodinách plně funkční, výsledkem bylo aktivní zapojení žáků do všech činností uskutečňovaných v rámci vzdělávacího procesu. Většina vyučujících kladla na žáky jasné a přiměřené požadavky, snažila se je k učení motivovat průběžným hodnocením, které zpravidla poskytovalo jednotlivým žákům srozumitelnou zpětnou vazbu o jejich aktuálním výkonu. Sebehodnocení či vzájemné hodnocení žáků nebylo příliš využíváno. Procvičování učiva byl většinou věnován dostatek prostoru, v závěru hodin ovšem zpravidla nezbyval čas na zhodnocení průběhu výuky s ohledem na vlastní učení žáků.

Škola vytváří dobré podmínky pro adaptaci žáků s odlišným mateřským jazykem. Zajistila ukrajinsky mluvící asistentku pedagoga, která je žákům oporou a podílí se na bezproblémové komunikaci všech aktérů vzdělávání. Velký zájem byl mezi žáky o letní intenzivní kurzy pro osvojování českého jazyka. Ve sledované výuce se žáci díky částečné znalosti jazyka aktivně zapojovali do výuky, k dispozici měli zpravidla jazykové varianty materiálů, které jim poskytovaly potřebné informace.

Zájmové vzdělávání je bezúplatné a vhodně navazuje na základní vzdělávání. V průběhu hospitovaných činností ve školní družině uplatňovaly vychovatelky směrem k účastníkům individuální přístup s ohledem na jejich momentální potřeby a vhodně střídaly spontánní, relaxační i řízenou činnost. Své individuální zájmy či specifické zadání mohou žáci dále rozvíjet v řadě zájmových kroužků, taktéž bez úplaty.

Nedílnou součástí vzdělávacího procesu v základní i mateřské škole jsou aktivity s kulturním, poznávacím a sportovním zaměřením, které doplňují výuku a napomáhají naplňovat cíle občanského vzdělávání. V rámci projektů, exkurzí a besed i aktivním zapojením do péče o životní prostředí je významná pozornost věnována environmentálnímu vzdělávání. Prostřednictvím žákovské samosprávy se žáci podílejí na chodu školy, pravidelné schůzky přinášejí podněty, které mohou přispívat ke vzájemné spolupráci všech aktérů vzdělávání. Škola věnuje odpovídající pozornost výchově ke zdraví a zdravému životnímu stylu žáků a dětí, pravidelně jsou zařazovány bruslení, plavecký a lyžařský výcvik.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V předškolním vzdělávání jsou vedeny záznamy o pokrocích dětí, vzdělávací výsledky jsou zpravidla aktivně a systematicky vyhodnocovány. Na základě zjištění je rozšiřována škála podnětů a aktivit pro dosahování vzdělávacích cílů. Škola také sleduje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a v případě potřeby upravuje množství i kvalitu vzdělávací nabídky. Významná je celková podpora dětem z méně podnětného prostředí směřující k rozvoji jejich osobního potenciálu. Škola nastavila pravidla pro vzájemnou komunikaci se zákonnými zástupci a důraz klade na spolupráci zejména v oblasti pravidelné docházky do povinného ročníku předškolního vzdělávání. Přínosný je ucelený program zaměřený na předcházení odkladu školní docházky či případnou reedukaci u dětí s odloženou školní docházkou. K dosahování maximálních rozvojových cílů dětí přispívají týmové i individuální konzultace učitelek se školním poradenským pracovištěm a s dalšími spolupracujícími partnery, jako jsou orgány sociálně-právní ochrany dětí, terénní pracovníci nebo pedagogicko-psychologická poradna. Cílená a systematická péče v oblasti řečového rozvoje je přínosná pro děti i žáky.

Úroveň individuálních i skupinových výsledků vzdělávání žáků škola zjišťuje zejména pomocí standardních hodnotících nástrojů, využíváno je především písemné a ústní zkoušení. Při hodnocení výsledků vzdělávání je kromě znalostí sledována také motivace

žáků k učení. Pravidla pro hodnocení žáků v jednotlivých předmětech v daném ročníku však nejsou zcela jednotně nastavena a nemusí tak být objektivním srovnáním vzdělávacích výsledků žáků. Dosažené výsledky vzdělávání jsou ve formě přehledů pravidelně projednávány na jednáních pedagogické rady, hlubší analýza výsledků vzdělávání není prováděna. Reálné vzdělávací cíle tak nejsou vždy stanovovány s ohledem na vzdělávací předpoklady jednotlivých žáků. Systematické sledování individuálního pokroku žáků je postupně nastavováno, motivační potenciál žakovských portfolií zatím není příliš využit, s jejich obsahem se dále příliš nepracuje. Zavedení elektronického informačního systému zefektivnilo předávání informací o průběhu a výsledcích vzdělávání zákonným zástupcům. V případě výchovně- vzdělávacích obtíží žáků se do řešení problému aktivně zapojuje školní poradenské pracoviště. Od poslední inspekční činnosti došlo k přínosné změně ve složení jeho pracovníků a nastavení jejich činností. Vzhledem k potřebám školy je tým složen ze dvou výchovných poradkyň, školního metodika prevence, koordinátorky inkluze, školní psycholožky a vedoucí metodického sdružení asistentů pedagoga. Rozdělení kompetencí v rámci poradenských služeb je funkční, významná je spolupráce s mateřskou školou zaměřená na identifikaci dětí s potřebou podpůrných opatření či odkladu povinné školní docházky. Pravidla vztahující se k podpoře školní úspěšnosti jsou vhodně nastavená, umožňují včasnou reakci na zhoršení prospěchu jednotlivých žáků. Výchovné obtíže škola řeší bez prodlení, přijímá obvykle vhodná opatření. Trvalým problémem je vysoká omluvená absence žáků, která zvyšuje riziko školní neúspěšnosti žáků. Počet neomluvených hodin se škole daří udržovat na nízké úrovni. Realizované programy primární prevence v mateřské i základní škole reagují na potřeby dětí, žáků i škol a přispívají k vytváření pozitivních vrstevnických vztahů. Zapojování dětí a žáků do četných akcí školy podporuje rozvoj jejich osobnosti a klíčových kompetencí, zejména sociálních. Promyšlené společné aktivity základní a mateřské školy usnadňují přechod dětí do vyššího stupně vzdělání.

Závěry

Vývoj školy

- Bylo obměněno vedení školy, ke změně došlo na pozici ředitelky, zástupce ředitelky pro základní a mateřskou školu.
- V rámci školního poradenského pracoviště byly přenastaveny kompetence členů, tým byl posílen o školní psycholožku. Byla nastavena úzká spolupráce s mateřskou školou.
- Škola se aktivně zapojila do řady projektů ve vzdělávací i materiální oblasti.
- Postupnou rekonstrukcí a modernizací školních prostor a materiálně-technického vybavení se zlepšují podmínky vzdělávání pro děti, žáky i učitele.
- Byl zaveden elektronický informační systém pro všechny aktéry vzdělávání.
- Od září 2022 je oblast digitálních technologií vyučována podle upraveného školního vzdělávacího programu.

Silné stránky

- Realizace minimálního preventivního programu v mateřské škole a jeho pravidelné vyhodnocování přispívá k vytváření pozitivních vrstevnických vztahů a sociální adaptaci dětí.
- Nastavení poradenského systému školy a přesah činnosti školního poradenského pracoviště do mateřské školy podporují identifikaci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a snižuje riziko školní neúspěšnosti při nástupu do základního vzdělávání.

- Široká nabídka bezplatných zájmových aktivit umožňuje zapojení všech žáků, přispívá k rozvoji jejich sociálních dovedností a napomáhá předcházet výskytu rizikového chování.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V předškolním vzdělávání neumožňuje vysoký počet dětí ve třídě individualizaci dle potřeb nejmladších dětí.
- Ojedinelé uplatňování problémového učení a diferenciací úloh snižuje motivaci některých žáků k učení a zpomaluje jejich vzdělávací pokrok.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Při hospitační činnosti vedení školy se také zaměřovat na to, zda se průběžné vzdělávání pedagogů a zjištění z předchozích hospitací promítají do výuky.
- Pro zajištění individuálních nároků nejmladších dětí snížit počet dětí ve třídě mateřské školy.
- Věnovat větší pozornost diferenciaci ve výuce učiva i s ohledem na žáky se specifickým nadáním.
- Posilovat roli formativního hodnocení žáků ve výuce tak, aby je úspěch motivoval k dalšímu učení.
- Posilovat vzájemné hospitace s cílem více sdílet pozitivní zkušenosti mezi pedagogy 1. a 2. stupně.
- Sjednotit pravidla pro hodnocení žáků v jednotlivých předmětech.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina školy včetně všech příloh
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k termínu inspekční činnosti
3. Jmenování do funkce ředitelky školy
4. Školní vzdělávací program základní školy platný od 1. 9. 2022
5. Školní vzdělávací program mateřské školy platný od 1. 9. 2021
6. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 1. 9. 2022
7. Školní řád základní školy platný od 1. 9. 2017
8. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2020
9. Vnitřní řád školní družiny účinný od 1. 9. 2022
10. Vnitřní řád školní jídelny platný od 1. 11. 2022
11. Výroční zpráva školní roky 2020/2021, 2021/2022
12. Rozvrh hodin platný k termínu inspekční činnosti
13. Třídní knihy školní roky základní a mateřské školy 2021/2022 a 2022/2023 do termínu inspekční činnosti
14. Záznamy z jednání pedagogické rady
15. Diagnostické záznamy a portfolia dětí
16. Minimální preventivní program mateřské školy 2022/2023
17. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro rok 2022/2023
18. Dokumentace k výchovnému poradenství a prevenci rizikového chování

19. Ekonomická dokumentace školy za roky 2021 a 2022
20. Dokumentace týkající se oblasti BOZ včetně knih úrazů
21. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Renata Pechoušková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Martina Baarová, školní inspektorka

Mgr. Marcela Háková, školní inspektorka

Mgr. Zdeňka Dufková, školní inspektorka

Bc. Marie Řežábková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.